

Handläggare
Charlotte Sundvall
Telefon: 08-50818070**Till**
Farsta stadsdelsnämnd
2024-08-29

Uppdatering av stadsdelsnämndens Lex Sarah-rutin

Förvaltningens förslag till beslut

1. Farsta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag om reviderad lokal rutin för lex Sarah.
2. Farsta stadsdelsnämnd beslutar att reviderad lokal rutin för lex Sarah börjar gälla från och med den 1 september 2024.

Sammanfattning

Lex Sarah är en bestämmelse i socialtjänstlagen (2001:453) som innebär att den som arbetar med att ge service och omvårdnad inom socialtjänstens område är skyldig att rapportera missförhållanden och risk för missförhållanden i verksamheten.

I enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer och gällande lagstiftning ska varje nämnd som bedriver verksamhet inom socialtjänsten eller verksamhet enligt LSS fastställa lokala rutiner för lex Sarah. Farsta stadsdelsnämnds lokala rutin är beslutad 2017 och behöver revideras. Föreslagen revidering innebär förändringar när det gäller ansvarsfördelning och hur inkomna anmälningar ska redovisas till nämnden.

Bakgrund

Varje nämnd som bedriver verksamhet inom socialtjänsten eller verksamhet enligt LSS ska fastställa rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras. Rutiner ska även fastställas för hur skyldigheten att anmäla allvarliga missförhållanden och risk för allvarliga missförhållanden till IVO ska fullgöras. Rutinerna ska dokumenteras och utgöra en del av nämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9.

Stockholms stad antog i juni 2013 riktlinjer för lex Sarah inom stadens verksamheter. De riktlinjerna gäller tillämpning av

bestämmelserna om lex Sarah i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I stadens riktlinjer framgår att förtydliganden om hur stadsdelsnämnderna ska ta fram och tillämpa lokala rutiner inom lex Sarah. Första stadsdelsnämnd beslutade om en lokal rutin för lex Sarah 23 oktober 2014, en rutin som reviderades i oktober 2017.

Ärendet

Lex Sarah är en bestämmelse finns i socialtjänstlagen (2001:453) och Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Den innebär att den som arbetar med att ge service och omvårdnad inom socialtjänstens område eller i verksamhet enligt LSS är skyldig att rapportera missförhållanden och risk för missförhållanden i verksamheten.

Bestämmelserna om lex Sarah innebär att var och en som fullgör uppgifter inom socialtjänsten eller i verksamhet enligt LSS eller vid Statens institutionsstyrelse ska medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet. Den nämnd som ansvarar för verksamhet inom socialtjänsten eller enligt LSS ska fastställa rutiner för bestämmelserna om lex Sarah.

Nämndens lokala rutin för lex Sarah utgör ett komplement till stadens upprättade riktlinjer för lex Sarah, som är antagna i kommunfullmäktige i juni 2013. Den lokala rutinen förtydligar ansvar och tillvägagångssätt för rapportering och utredning enligt lex Sarah inom förvaltningen. Rutinen ska även fastställa hur skyldigheten att anmäla allvarliga missförhållanden och risk för allvarliga missförhållanden till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ska fullgöras. Rutinen ska dokumenteras och utgöra en del av nämndens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9.

Nuvarande lokal rutin för Lex Sarah beslutades av stadsdelsdirektör och anmäldes till nämnden i oktober 2017. Enligt nuvarande rutin så ska uppdateringar i eller revidering av rutinen vid förändringar i lagstiftning eller föreskrifter beslutas av nämnd. Uppdateringar i rutinen som innebär förändringar i ansvarsfördelning beslutas av nämnd. Andra justeringar beslutas av förvaltningschef. Givet att det sker förändringar i både ansvarsfördelning och redovisning bedömer förvaltningen att revideringen behöver beslutas av nämnd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stabsenhet i samråd med avdelningarna för individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nuvarande rutin behöver revideras och uppdateras utifrån behov och justeringar i organisationen. Den stora förändringen i jämfört med befintlig rutin är att antalet lex Sarah-ansvariga föreslås till två stycken avdelningschefer istället för tre. Bakgrunden till detta är den organisationsförändring som skedde under 2023 när avdelningen för *Stöd och service till personer med funktionsnedsättning* och *Individ- och familjeomsorg* slogs ihop till en avdelning. Det innebär att avdelningschef för avdelningen äldreomsorg samt avdelningen individ- och familjeomsorg föreslås vara förvaltningens lex Sarah-ansvariga. I förslag till ny rutin förtydligas också att lex Sarah-ansvaret överläts till tillförordnade avdelningschef vid ordinarie avdelningschefs frånvaro. Detta för att säkerställa att det alltid finns lex Sarah-ansvariga i tjänst.

Den andra större förändringen är att rutinen tydliggör hur lex Sarah-anmälningar och utredningar ska redovisas till nämnd. Enligt tidigare rutin ska lex Sarah-anmälningar endast behandlas av nämnd i samband med att anmälan skickas vidare till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Utöver det rapporteras antalet inkomna rapporter i samband med nämndens verksamhetsberättelse och kvalitetsberättelse. Detta är i enlighet med kommunfullmäktiges rutiner. Tidigare har fler ärenden redovisats till nämnden men på grund av otydlighet i nuvarande rutin har antalet anmälda ärenden till nämnden minskat kraftigt de senaste åren. Detta trots att inkomna anmälningar och genomförda utredningar har legat på ungefär samma nivåer. Anledningen till att färre ärenden redovisas till nämnd bedöms bero på att nuvarande rutin inte fastslår hur rapportering av inkomna lex Sarah-anmälningar till nämnd ska ske. I den reviderade rutinen förtydligas detta i syfte att öka transparensen och skapa tydlighet. Förslaget är att lex Sarah-anmälningar/utredningar ska redovisas i egen rapport till nämnd i samband med verksamhetsberättelse.

Utöver detta har också mindre justeringar och förtydliganden gjorts i samband med revideringen av rutinen.

Förvaltningen föreslår att Farsta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag om reviderad lokal rutin för lex Sarah och att rutinen ska börja gälla från och med den 1 september 2024.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Ida Malmborg
Stabschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Lokal rutin för lex Sarah inom Farsta stadsdelsnämnd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-06-24
Ida Malmborg, Stabschef	2024-06-24